

stadfæstet, naar Thingene havde vedtaget det. Dette forekommer mig at være Alt, hvad man kunde vente af Ministeren i denne Sag, i en Sag, hvis Realitet har været saa omtvistet som Spørgsmaalet om, hvorvidt fri Undervisning er bedre end den, der tilbeiebringes i Statsseminarierne. — Naar den høitærede 1ste Landsthingsmand for 1ste Kreds (Madvig) gjentagne Gange i sine Foredrag idag har fremhævet, at der ved Statsseminarierne ved Hjælp af den hidtilværende Indretning udvikles en vis frist Individualitet (Madvig: Ved Statsseminarierne?) — saaledes forstod jeg ham idetmindste — og at den hidtilværende Indretning af Examinerne hæveder en vis individuel Retning, som er meget befrugtende, saa skal jeg dertil svare, at jeg ikke tvivler om, at ethvert Statsseminariums Elever have en vis Individualitet; men dersom denne Individualitet udvikles paa den Maade, at de forskellige Elever fra et vist Seminarium alle blive uddannede i en vis bestemt religiøs politisk Retning, tvivler jeg meget om, at man vil ansee denne Individualitet for god. Den samme høitærede Landsthingsmand har gjort forskellige andre Indvendinger imod Lovforslaget, og deriblandt ogsaa den, at de Udgifter, som deraf ville følge for de Seminarister, som skulde reise til fremmede Steder, vilde blive trykkelige for flere af disse unge Mennesker, der jo næsten altid ere usformuende. Hertil skal jeg imidlertid bemærke, at der vist neppe er nogen Samfundskreds, paa hvis Uddannelse der anvendes saa faa Udgifter i Forhold til det visse Udbytte, som Uddannelsen skaffer den. Jeg troer, at det, naar vi sammenligne, hvad der anvendes paa Uddannelsen af vore Embedsmænd, paa dem, der gaae den studerende Vej, i Forhold til det, der derefter bydes dem, til Frugterne af deres Udgifter, med det tilsvarende Forhold, der finder Sted for Seminaristerne, vil vise sig, at det er ganske overordentlig Lidet, hvad der forholdsviis anvendes til Seminaristernes Uddannelse, især naar vi see hen til de gode Lønninger og Stillinger, som jeg erkjender med fuld Ret — ere sikrede denne Klasse af Samfundet. — Det forekommer mig, at den foreliggende Sag har faaet en saa grundig og alsidig Drøftelse i det andet

Thing, at der ikke kan være nogen Anledning til ikke at lade Sagen glide let hen her. Det forekommer mig, at de der førte Forhandlinger virkelig have omfattet, jeg kan sige, ethvert af de Spørgsmaal, der staae i nogen Forbindelse med Sagen, og at der har været givet Regjeringen fuld Medvirkning til at bidrage baade til Redactionen og til Realiteten af Lovforslagets Indhold. Jeg vil derfor ret ønske, at denne Sag ikke maa blive opholdt her i Thinget, men at Lovforslaget snart maa blive endeligt vedtaget. Jeg ansee det for at være et overmaade heldigt Indhold, som det har faaet, og jeg glædede mig derfor ogsaa, idag som saa ofte, naar jeg hører det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Madvig), over, at hans ofte noget strenge Præmisser ikke førte til nogen særdeles streng Conclusion, idet de Udtalelser, som det ærede Medlem fremkom med, endte med den Sætning, at han ligeledes hælbede til den Mening, at det var et godt Formaal, som igjennem dette Lovforslag vilde blive fremmet.

Madvig: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet for en kort Bemærkning.

Madvig: Jeg skal af en ikke streng Præmis udbrage en streng Conclusion. Det ærede Medlem maa ikke have hørt meget efter, hvad jeg sagde, ellers kunde han ikke have misforstaaet mig saa fuldstændigt, som han har gjort. Jeg har ikke begyndt med store Ord og saa sluttet med en lille Conclusion. Jeg sagde i Begyndelsen af mit første Foredrag, at jeg ikke principielt vilde modsætte mig Lovforslaget. Jeg har ikke talt om, at man paa Statsseminarierne gav og skulde give Plads for en vis individuel Frihed, men jeg har sagt, at man for den nuværende Indretning paaberaabte sig, at der, naar Eleverne paa Statsseminarierne bleve examinerede af deres egne Lærere, derved blev givet Plads for en individuel Frihed, medens jeg just ligeover derfor hævdede det strengere Statsformaal og holdt paa, at Eleverne skulde have positive Kundstaber og klare Forestillinger.